

حکیمزاده: نمره دانش‌آموزان نشانگر میزان سواد یا یادگیری آن‌ها نیست

تهران (پانا) - معاون آموزش ابتدایی وزیر آموزش و پرورش ارزشیابی کیفی توصیفی را یک ارزشیابی برای یادگیری و فرآیندمحور دانست و تاکید کرد که بر اساس پژوهش‌ها از نبود نظام نمره‌ای در دوره ابتدایی دفاع خواهد کرد.

حکیمزاده در گفت‌وگو با پانا درباره اقدامات آموزش و پرورش برای ایجاد فضای شاد در مدارس گفت: «در سند تحول بنیادین آمده است که مدرسه باید یک فضای شاداب و با نشاط داشته باشد و همچنین به تنوع استفاده از محیط‌های یادگیری و تنوع منابع یادگیری نیز تاکید ویژه شده است.»

او ادامه داد: «در همین راستا سیاست‌های ما در وزارت آموزش و پرورش مبتنی بر ایجاد شادابی و نشاط در بسترهای طبیعی فرایندهای یاددهی، یادگیری و فعالیت‌های پرورشی در مدرسه بوده و شامل دو بخش است. بخش اول عوامل محل شادابی و نشاط در مدرسه است که وزارتخانه با حذف آزمون‌های تستی، ممنوعیت استفاده از کتاب‌های کمک‌آموزشی و کمک‌درسی و ممنوعیت پیک نروزی و ارائه تکالیف سنگین به دانش‌آموزان در صدد بازگشت نشاط به مدارس بود.»

معاون وزیر آموزش و پرورش گفت: «قسمت دوم فعالیت‌های وزارتخانه پیگیری راهکارهایی بود که دانش‌آموزان بتوانند در زمانی که درس می‌خوانند از یادگیریشان لذت ببرند و فضای شاد و بانشاطی را تجربه کنند.»

او ادامه داد: «در این قسمت اتاق‌های بازی و یادگیری ایجاد شد تا آموزش به جای روش سنتی و روش‌هایی که باعث دل‌زدگی می‌شود، از طریق بازی انجام شود. این طرح در ۱۰ استان هدف‌گذاری شده و در سال جاری نیز ادامه دارد.»

حکیمزاده جایگزینی تکالیف مهارت‌محور با مشق شب سنتی را یکی دیگر از اقدامات آموزش و پرورش در راستای نشاط بخشی به مدارس دانست و گفت: «در تکالیف مهارت‌محور معمولاً دانش‌آموزان از طریق انجام فعالیت‌های عملی و دست‌ورزی که متناسب با سن کودک است، یادگیری‌های داخل مدرسه‌شان را تثبیت می‌کنند و دانسته‌ها را تبدیل به مهارت می‌کنند.»

معاون آموزش ابتدایی وزیر آموزش و پرورش گفت: «برنامه ویژه مدرسه یکی دیگر از اقداماتی بود که آموزش و پرورش در راستای توجه کردن به نیازهای دانش‌آموزان، علایق آن‌ها و خواسته‌هایشان انجام داده است، در کنار این‌ها برخی از فعالیت‌های پرورشی مانند هر مدرسه یک سرود، هر مدرسه یک نمایش و مسابقات فرهنگی و هنری نیز در راستای شاداب ساختن فضای مدرسه و دانش‌آموزان اجرا شد.»

حکیمزاده در ادامه صحبت‌های خود درباره اجرای طرح ارزشیابی توصیفی و ثمرات آن گفت: «نتیجه کار ارزشیابی کیفی توصیفی در بسیاری از زمینه‌ها از جمله ارتقاء بهداشت روانی در فضای مدارس مثبت بوده است و خوشبختانه اکثریت دانش‌آموزانی که از این سیستم به سیستم متوسطه اول می‌روند، مشکل زیادی تجربه نمی‌کنند.»

او به پژوهش‌های انجام شده در این خصوص اشاره کرد و گفت: «در زمانی که ارزشیابی کیفی توصیفی به

صورت آزمایشی انجام می‌شد و تعمیم نیافته بود دانش‌آموزانی که با این سیستم درس خوانده بودند و دانش‌آموزانی که با سیستم نمره درس خوانده بودند با همدیگر مقایسه شدند و نتایج نشان می‌داد که تفاوت معنی‌داری در عملکرد تحصیلی آنها وجود ندارد.

او ادامه داد: «بررسی‌های علمی انجام شده بود نشان می‌دهد که دستاوردهای ارزشیابی کیفی توصیفی قابل توجه هستند و با توجه به اینکه در کیفیت یادگیری و عملکرد دانش‌آموزان عوامل مختلفی دخیل هستند نسبت دادن بحث یادگیری و سطح سواد به سیستم نمره‌دهی یا حتی سیستم ارزشیابی کیفی توصیفی از لحاظ علمی قابل قبول نیست.»

معاون وزیر آموزش و پرورش گفت: «اگر یک عددی را به دانش‌آموز بدهیم لزوماً بیانگر میزان سواد یا میزان یادگیری‌اش نیست. ما بر اساس پژوهش‌ها از نبود نظام نمره‌دهی در دوره ابتدایی دفاع می‌کنیم ولی قطعاً آسیب‌های طرح نظام ارزشیابی کیفی را با توجه به چالش‌هایی که وجود دارد در شیوه‌نامه که در آئین‌نامه جدید خواهد آمد ان‌شاءالله اصلاح خواهیم کرد.»

او ارزشیابی کیفی توصیفی را یک ارزشیابی برای یادگیری و فرآیندمحور دانست و گفت: «در سیستم قبلی به فرآیندها کاری نداشتیم. ما می‌دیدیم که یک دانش‌آموز از یک مطلب مقدار خاصی را یاد گرفته اما اینکه آیا این آموخته با نمره قابل سنجش هست یا نیست، یک چالش بود. آیا آن معدود سوالاتی که در یک برگه امتحانی می‌آمد و یک عددی را به خودشان اختصاص می‌داد، بهترین شاخص‌هایی بودند که می‌توانستند سواد بچه‌ها را اندازه‌گیری کنند؟»

حکیم‌زاده گفت: «نظام ارزشیابی توصیفی به فرایند یادگیری تأکید دارد. دانش‌آموز در فرایند یادگیری در طول سال تحصیلی بازخوردهایی را دریافت می‌کند تا نقاط ضعفش را برطرف کند نه آنکه صبر کند که در پایان کار یک عدد به او اعلام شود و ما این نمره را سطح دانش‌آموز تلقی کنیم.»

او ادامه داد: «هدف اصلی ارزشیابی کیفی توصیفی دادن بازخوردها در حیطه فرآیند یادگیری برای بهتر یاد گرفتن است. شاید یکی از چالش‌های اساسی در راه اجرای این نظام ارزشیابی، برگزاری آزمون‌های تیزهوشان و آزمون‌های تستی بود که در تناقض با ارزشیابی کیفی توصیفی بودند. در حالی که در این ارزشیابی به فرایند یادگیری تأکید می‌شد. در آن ارزشیابی‌ها، دانش‌آموز با یک آزمون ارزیابی قرار می‌شد و به روند تعلیم و تربیت در دوره ابتدایی لطمه می‌زد.»

حکیم‌زاده گفت: «حذف این آزمون‌ها و حذف کتاب کمک درسی کمک می‌کند تا ارزشیابی کیفی توصیفی هم بتواند در شرایط بهتری اجرا شود. البته قرار نیست که ما چالش‌های اجرای این طرح را نادیده بگیریم و بنابراین سعی کردیم که در آئین‌نامه اصلاحاتی انجام شود که چالش‌های اجرا را تا حد زیادی کاهش دهد.»